

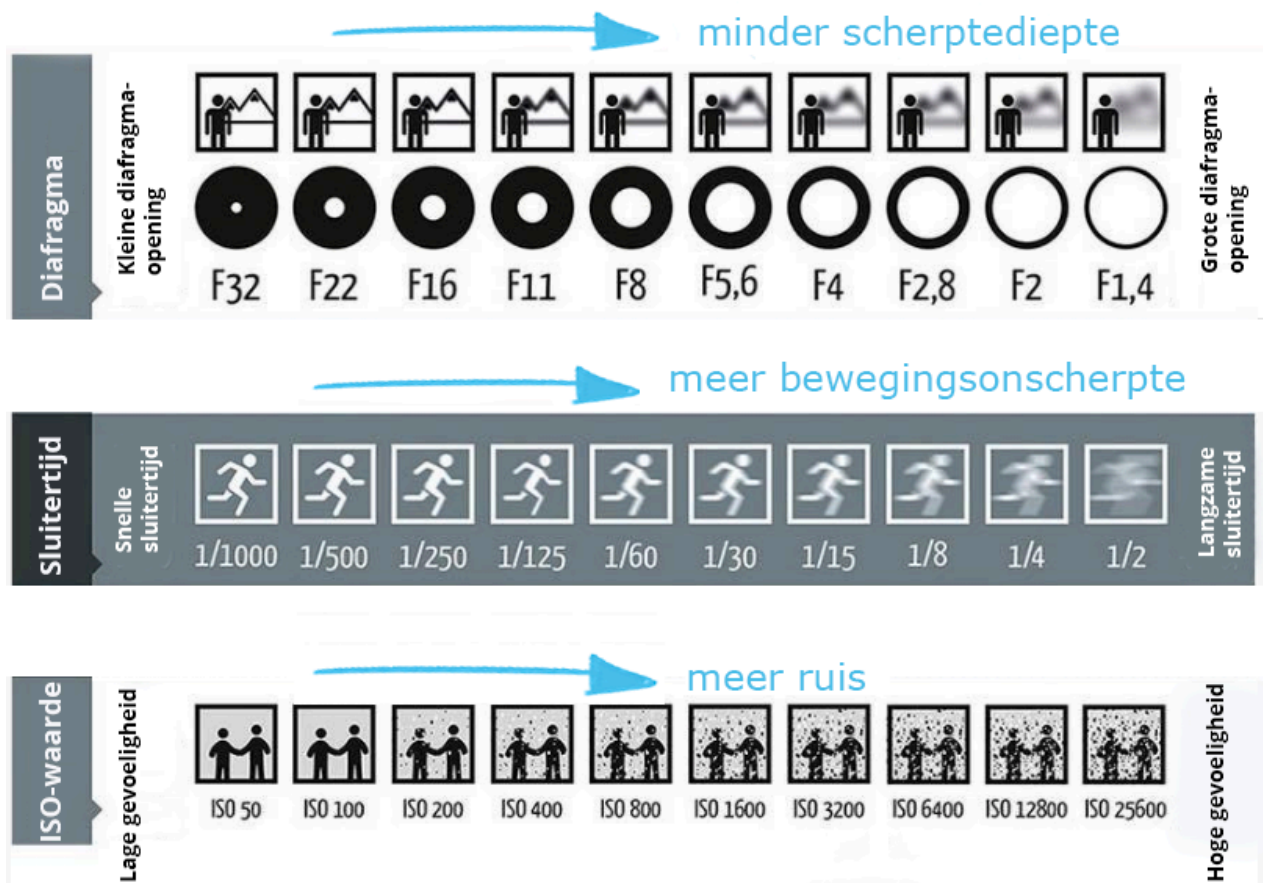
Spiekbriefjes fotografie

Soms is het handig om een spiekbriefje te hebben. Hoe zit het ook alweer met diafragma, sluitertijd, ISO, onder- en overbelichten en dat histogram?

In dit artikel hebben we een elftal van verzameld. Soms zijn ze uit het Engels vertaald. Handig om zelf af te drukken, eventueel te plastificeren en in je fototas te stoppen. Zo heb je altijd een geheugensteuntje in de buurt.

Belichtingsdriehoek

De drie mogelijkheden om de belichting op je camera te regelen via camera-instellingen.

Fotografie spiekbriefje

ISO - Schijnt de zon?

Het werkt als een lichtsakelaar
draai omlaag bij fel licht en
omhoog bij weinig licht

Diafragma - Scherpe of
onscherpe
achtergrond

klein diafragma = scherpe achtergrond
groot diafragma = onscherpe achtergrond

Sluiter tijd - Hoe snel moet
ik deze
foto nemen?

langzaam want ik wil zoveel mogelijk
licht binnenlaten of snel omdat ik toch
genoeg licht heb

Cameraland maakt het simpel

ISO, diafragma en sluitertijd uitgelegd aan de hand van een emmer water.

Sluitertijd

Dit staat voor de tijd die je de kraan open laat staan. Dit werkt samen met het diafragma. Heb je de kraan helemaal open (kleine diafragma-waarde), dan hoef je de kraan maar kort open te laten. Laat je de kraan druppelen (hoge diafragma-waarde) dan zul je de kraan langere tijd open moeten laten staan)

ISO

ISO staat voor de grootte van de emmer. Een grote emmer (lage ISO waarde) heeft meer informatie, maar duurt langer om vol te lopen. Een kleine emmer (hoge ISO-waarde) bevat minder informatie, maar is snel gevuld.

Diafragma

Denk bij diafragma aan hoever je de kraan opendraait. Wil je het licht met druppels laten vallen, of wil je een grote straal?

Lichtintensiteit

Zie dit als de waterdruk. Als er veel druk is, oftewel veel licht, hoef je de kraan niet ver open te draaien of lang open te laten om de emmer te vullen.

Sluitertijd Bewegingsonscherpte

Diafragma
Scherptediepte

ISO
Ruis

Compositie-technieken

Op dit kleine spiekbriefje staan een aantal bekende compositie-technieken samengevat en hoe je ze kunt toepassen.

1	REGEL VAN DERDEN DEEL JE BEELD OP IN 9 GELIJKE VLAKKEN DOOR 2 VERTICALE EN 2 HORIZONTALE LIJNEN TE TREKKEN. POSITIONEER JE ONDERWERP LANGS DEZE LIJNEN OF OP 1 VAN DE 4 SNIJPUNTEN ERVAN.	
2	VUL HET BEELD ZORG DAT ER GEEN LEGE PLEKKEN ONSTAAN DOORDAT JE HET ONDERWERP UIT HET CENTRUM HAALT. VUL DEZE RUIMTES MET ANDERE OBJECTEN.	4
3	LEIDENDE LIJNEN JE KAN NATUURLIJKE LIJNEN GEBRUIKEN OM HET OOG VAN DE KIJKER DOOR EEN FOTO TE LEIDEN NAAR HET HOOFDONDERWERP TOE. JE KAN EEN LEIDENDE LIJN HET BESTE LATEN BEGINNEN IN EEN VAN DE HOEKEN EN DE KIJKER ZO NAAR HET ONDERWERP IN JE FOTO TE TREKKEN.	STANDPUNT PROBEER EENS NIET ALLEEN VANAF OOGHOOGTE TE FOTOGRAFEREN MAAR PROBEER EENS EEN ANDER PERSPECTIEF, BIJVOORBEELD VANAF BOVEN (VOGELVLUCHT) OF BENEDEN (KIKVORS-PERSPECTIEF) OF PROBEER EENS CLOSE-UP OF VERDER WEG TE FOTOGRAFEREN.
5	ACHTERGROND ONZE OGEN KUNNEN PRIMA DE VOOR- EN ACHTERGROND ONDSCHIEDEN. EEN CAMERA MAAKT ER ECHTER EEN PLAT PLAATJE VAN. ZOEK NAAR EEN RUSTIGE ACHTERGROND DIE NIET AFLEIDT VAN HET ONDERWERP.	
6	SYMMETRIE EN PATRONEN SYMMETRIE OOGT PRETTIG EN WORDT BEREIKT DOOR DE LINKER- EN RECHTERKANT VAN JE ONDERWERP PRECIES UIT TE LIJNEN. OVERAL ZIJN PATRONEN TE ONTDEKKEN. HIERDOOR CREËER JE RUST IN JE BEELD. ALS JE JUIST EXTRA SPANNING IN JE BEELD WILT BRENGEN KAN JE DAT DOEN DOOR HET PATROON JUIST TE ONDERBREKEN.	
7	KADEREN NATUURLIJKE OMLIJSTINGEN ZOALS BOMEN, TAKKEN EN GATEN ZIJN OVERAL TE VINDEN MAAR OOK VENSTERS EN RAMEN KUNNEN JE COMPOSITIE HELPEN OM JE ONDERWERP TE ISOLEREN VAN DE BUITENWERELD. HET RESULTAAT IS EEN MEER ONDERWERP WAAR DE FOCUS VANZELF NAARTOE LEIDT.	
8	UITSNIJDEN DOOR DE UITSNEDE STRAK OM HET MODEL TE LEGGEN (DOOR IN TE ZOOMEN OF DICHTERBIJ TE GAAN STAAN) ELIMINEER JE EVT. STORENDE ELEMENTEN OP DE ACHTERGROND EN GAAT ALLE AANDACHT NAAR JE HOOFDONDERWERP.	
9	EXPERIMENTEER MET DE KOMST VAN DE DIGITALE FOTOGRAFIE HOEF JE NIET MEER TE BESPAREN OP HET AANTAL OPNAMES EN KAN JE HET RESULTAAT METEEN TERUGZIEN. DE MISLUKTE OPNAMES GOOI JE METEEN WEG EN JE KUNT NAAR HARTELUST EXPERIMENTEREN MET JE COMPOSITIES.	10

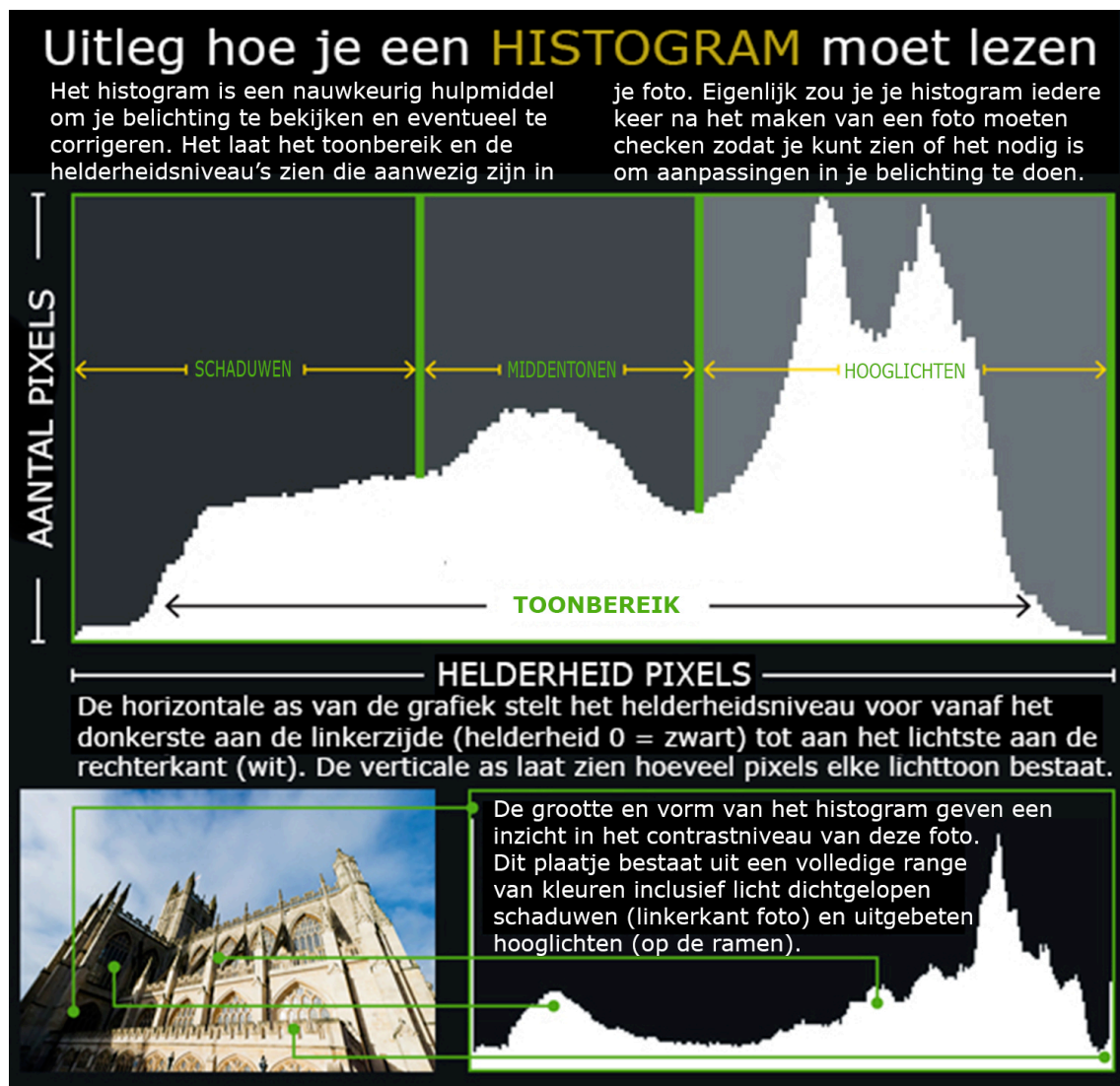
DIEPTE KAN WORDEN VERKREGEN DOOR IETS OP DE VOORGROND TE PLAATSEN. EEN ANDERE TRUC IS LAAGJES TE CREËREN DOOR TE WERKEN MET CONTRASTVERSCHILLEN EN ECHT TE ZORGEN VOOR EEN VOORGROND, EEN MIDDENSTUK EN EEN ACHTERGROND

DE 10 COMPOSITIEREGELS BINNEN DE FOTOGRAFIE

Uitleg hoe je een histogram moet lezen

Het histogram als handig hulpmiddel om je belichting te controleren en eventueel te corrigeren. Op dit plaatje staat uitgelegd hoe je de grafiek kunt begrijpen en hoe je erop in kunt grijpen.

En op het plaatje daaronder zie je hoe een onderbelicht, op links, neutraal, op rechts en overbelicht histogram eruit ziet en hoe je dat eventueel kunt voorkomen of corrigeren.

ONDERBELICHT

Grafiek zit tegen de linkerkant aangeplakt. Moeilijk te herstellen in de nabewerking, je krijgt dan veel ruis. Onderbelichting moet je proberen te vermijden. Gebruik een grote diafragma-opening (laag f-getal) of verleng je sluitertijden.

OP LINKS BELICHT

Over het algemeen acceptabel en de meest voorkomende belichting bij nachtfoto's met de standaard settings. De foto kan wat ruis gaan vertonen bij het lichter maken in de nabewerking. Gebruik een groter diafragma of langere sluitertijd.

NEUTRAAL BELICHT

Veiligste belichting. De resultaten kunnen er er lichter uitzien op het camerascherm maar dit kan gemakkelijk gecorrigeerd worden in de nabewerking. Settings op de camera hoeven niet aangepast te worden

OP RECHTS BELICHT

De beste keuze voor de minste ruis maar moeilijk om niet over te belichten. De resultaten kunnen er te licht uitzien maar dit is gemakkelijk te corrigeren in de nabewerking.

OVERBELICHT

Geclipte delen (totaal overbelicht, zonder nog enig detail) zijn nauwelijks tot niet te corrigeren in de nabewerking. De grafiek zit helemaal tegen rechts aangeplakt. Komt vaak voor bij het fotograferen van de maan of bij extreme lichtvervuiling. Gebruik een lagere ISO-waarde om dit te voorkomen.

Lichtrichting

De effecten van de richting van je flitser als je die los van je camera op je model richt. De schaduwen vallen iedere keer anders.

Op het plaatje daaronder zie je de effecten met een flitskop vanuit verschillende horizontale en verticale hoeken.

Verander de richting

Als je je Flitser los van je camera gebruikt kan je je model vanuit verschillende richtingen belichten. Dat geeft een hoop nieuwe mogelijkheden. Kijk naar de foto's hieronder en kijk hoezeer het je foto kan veranderen als je vanuit verschillende standpunten flitst.

Van Links
Zowel de flitser als de zon belichten het model vanuit de linkerzijde waardoor een sterk direct gericht licht ontstaat.

Van boven
Van bovenuit is het licht egaler/gelijkmatiger maar merk de zware schaduwen onder de ogen van het model op!

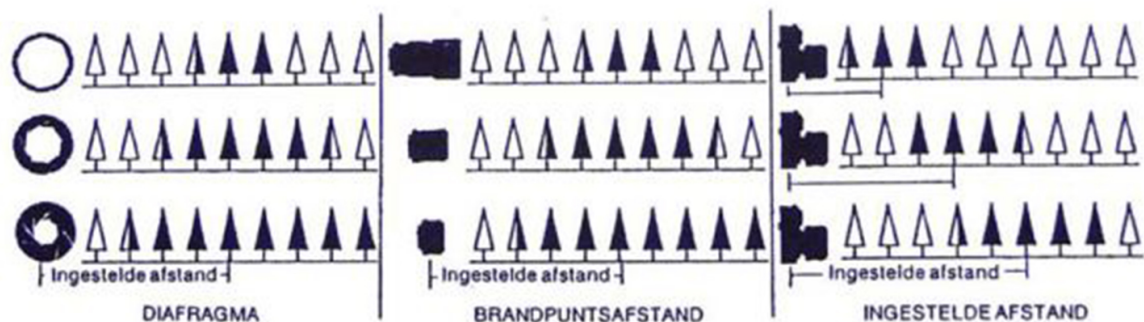
Van rechts
Met de zon links en de invulflits aan de rechter (schaduw-) zijde van het model krijg je een gebalanceerdere belichting.

Witbalans

Op dit spiekbriefje zie je wat voor witbalans verschillende lichtbronnen hebben. Mocht je niet helemaal tevreden zijn over de door de camera gekozen witbalans bij de bijbehorende lichtbron, dan zou je zelf een andere kleurtemperatuur kunnen ingeven zodat de kleuren beter matchen.

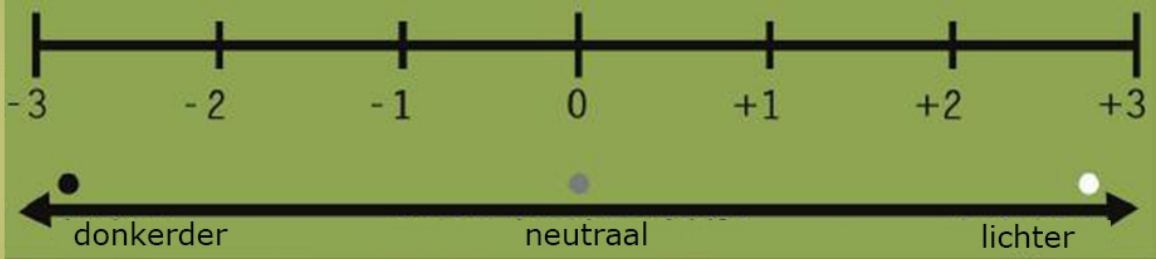
Witbalans	Kleur temperatuur	Lichtbron
	10000 - 15000 K	Helder blauwe lucht
	6500 - 8000 K	Bewolkt/schaduw
	6000 - 7000 K	Middagzon
	5500 - 6500 K	Gemiddeld daglicht
	5000 - 5500 K	Elektronische flits
	4000 - 5000 K	Fluorescerent licht
	3000 - 4000 K	's Morgens / 's avonds
	2500 - 3000 K	Binnenshuis
	1000 - 2000 K	Kaarslicht

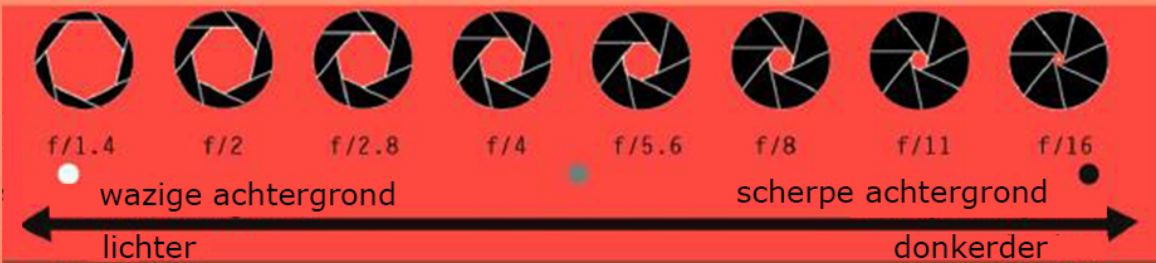
Scherptediepte afhankelijk van diafragma, brandpuntsafstand en ingestelde afstand

Camera-instellingen (handmatig) Spiekbriefje

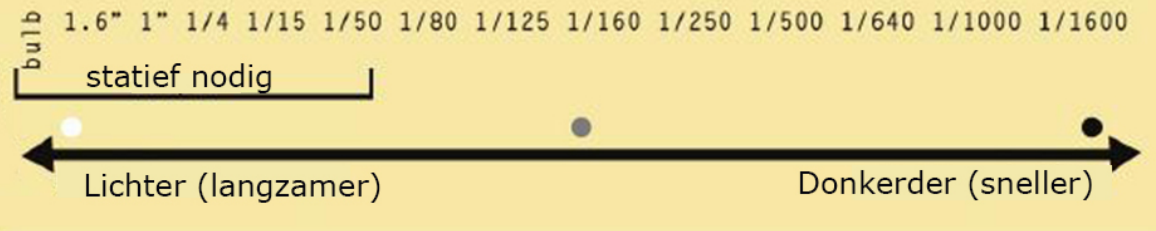
Lichtmeter

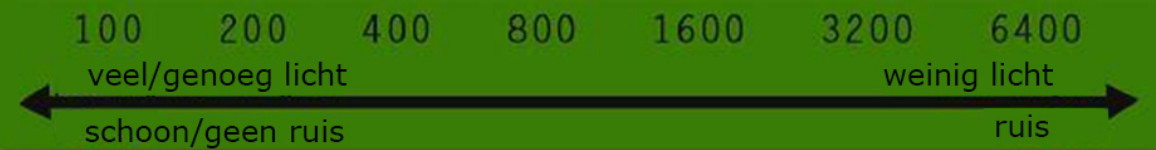
Diafragma

Sluittijd

ISO

Witbalans

